

Vransko, 18.3.2023

POROČILO O DELU 2022

(Franc Škrjanec)

Tudi letos smo pripravili našo redno Skupščino v Muzeju novejšje zgodovine Slovenije v Ljubljani, saj menimo, da je lokacija odlična in lanskoletni dobri odziv nas je spodbudil, da jo tudi danes organiziramo na istem mestu.

Ob Skupščini je ponovno organiziran tudi naš tradicionalni že VII. Forum o starodobnih in zgodovinskih vozilih, ki ga zveza brezplačno organizira za vse, ki jih teme vezane na starodobna vozila zanimajo. Na letošnjem forumu se bomo pogovarjali o naši najnovejši publikaciji »Avtobusi in trolejbusi Ljubljane« in sami zgodovini potniškega prometa ter kako pomagati klubom z oglaševanjem preko socialnih medijev.

V knjigi, ki je eden najpomembnejših naših projektov prejšnjega leta, je prikazan razvoj javnega mestnega prometa v naši prestolnici na področju avtobusov in trolejbusov vse od zgodnjih začetkov v letu 1927, ko je v Ljubljani zapeljal prvi avtobus, pa vse do devetdesetih let, ko so mesto preplavili novi nizkopodni avtobusi podjetja LPP. Pravzaprav je knjiga zloženska posameznih ločenih poglavij, kjer v besedi in sliki avtor opisuje posamezno vozilo, njegov izvor, podaja tehnične podatke in druge zanimivosti. Tako lahko pričnemo z branjem kjerkoli. Nekatere informacije se pogostokrat prav zaradi tega podvajajo. Glavna »rdeča nit« so opisi mestnih vozil, tu in tam pa skrene avtor malo sem in tja, vendar le z namenom, da osvetli določene dileme. Več o njej po kosilu, ko se bo oglašil k nam tudi avtor knjige.

največji premični muzej v Sloveniji - the biggest mobile museum in Slovenia

Representatives of CTIF for History, Museums and Documentation (Mednarodna gasilska zveza);
Members of FIVA, ICOM, TICCIH ad EUROPA NOSTRA

V letu 2022 smo bili na veliko srečanjih doma in v tujini, odlične stike smo navezali s različnimi klubi iz področja celotne bivše Jugoslavije, sploh pa na Kosovu, v Bosni in Hercegovini ter Hrvaški, kjer smo na povabilo njihovih zvez pomagali pri urejanju zakonov in pravilnikov s področja starodobnih vozil. Na obiskih sem bil vedno deležen velikega spoštovanja, sploh na ministerstvih in drugih državnih službah. Člani klubov so me vedno zelo toplo sprejeli in takoj smo spletli prijateljstva. Danes po kosilu se bo nekaj predstavnikov tujih klubov oglasilo na forumu. Seveda je to še ena potrditev naši zvezi na področju mednarodnega delovanja ter dokazilo da smo zrastle v mednarodno prepoznavno in spoštljivo organizacijo.

Ker je bilo minulo leto res aktivno bom naštel samo nekaj najpomembnejših prireditev v preteklem letu.

Čez poletje smo imeli postavljeno razstavo v BTC Ljubljana, kjer so se klubi in zbiratelji predstavili več tisočim obiskovalcem tega nakupovalnega središča.

Med vrhunci je lani vsekakor bila prireditev »Naj starodobnik Slovenije«, ki jo 10. juniju 2023 ponavljamo v še nekoliko razširjeni obliki ter na višjem nivoju. S podporo lokalnih oblasti smo lani odlično izpeljali dogodek. Na prireditvi nas je tako obiskalo več tisoč obiskovalcev, bila pa je tudi zelo dobro pokrita s strani medijev.

V Železniškem muzeju Slovenskih železnic smo v soboto, 10. septembra, pomagali izpeljati prireditev, kjer smo prepletali preteklost cestnega in železniškega prometa. Pripravili smo dan odprtih vrat, kjer so si obiskovalci lahko ogledali muzej, se zapeljali z drezino in mini vlakcem, ter si ogledali razstavo starodobnih vozil. V sam muzej smo postavili tudi vozilo MOPI.

Nataša G. Jerina se je udeležila srečanja članic Europe Nostre v Pragi, kjer se je odvijala sama skupščina, kakor tudi forum in podelitev evropskih nagrad za projekte na področju

največji premični muzej v Sloveniji - the biggest mobile museum in Slovenia

Representatives of CTIF for History, Museums and Documentation (Mednarodna gasilska zveza);
Members of FIVA, ICOM, TICCIH ad EUROPA NOSTRA

ohranjanja in popularizacije kulturne dediščine. Europa Nostra je vodilna organizacija, ki skrbi za ohranjanje kulturne dediščine na področju Evrope in tudi zunaj nje. Europa Nostra, ki je bila ustanovljena 29. novembra 1963 v Parizu, trenutno združuje 243 članskih organizacij (združenja na področju kulturne dediščine in fundacije s skupnim članstvom več kot 5 milijonov ljudi), 120 pridruženih organizacij (vladnih organov, lokalnih organov, univerz in korporacij) ter več kot 1000 posameznikov, ki neposredno podpirajo poslanstvo organizacije. Europa Nostra ima tudi predstavništva v 17 državah, ki aktivno podpirajo izvajanje njenih dejavnosti v Evropi. Tako FIVA kot SVAMZ sta članici te velike organizacije. In naša zveza je prva slovenska članica v tej prestižni mednarodni organizaciji.

Organizirali smo tudi izobraževanje komisarjev. Komisarji SVAMZ smo se oktobra podali na ekskurzijo v Sotesko, kjer smo si ogledali bogato zgodovino tega kraja. Ustavili smo se tudi v podjetju Ferro Črtalič d.o.o., ki se med drugimi ukvarja z izdelavo peskalnih kabin in naprav. Seveda ni šlo brez rednih razširjenih sestankov, kjer je vodstvo Zveze predstavilo delo in projekte v prihodnjih mesecih. Poslušali pa smo tudi kratko predavanje o Youngtimerjih, ki sta nam ga pripravila predstavnika kluba Avtonostalgija 80&90.

Novembra lani smo se udeležili skupščine FIVA v Sofiji, poleti mednarodnega srečanja motociklov v Romuniji in več mednarodnih sejmov, kot so v Padovi, Stuttgartu, Parizu, na Kosovu pa foruma.

V teku leta smo pomagali tudi nekaj klubom z manjšimi donacijami pri organizaciji mednarodnih prireditvev in prav tako smo s skromno donacijo pomagali Društvu za pomoč SŽO, in tako 29. maja na ljubljanskem gradu, narisati nasmehe na obraze vseh udeležencev prireditve, namenjene ozaveščanju pomembnosti vključevanja generacije tretjega življenjskega obdobja v socialno življenje.

največji premični muzej v Sloveniji - the biggest mobile museum in Slovenia

**Representatives of CTIF for History, Museums and Documentation (Mednarodna gasilska zveza);
Members of FIVA, ICOM, TICCIH ad EUROPA NOSTRA**

Od avgusta lahko najdete našo zvezo tudi na Wikipediji, posodobili in prenovili smo tudi našo internetno stran, obudili smo projekt Legende pišejo zgodovino in začeli bolj aktivno oglaševati na socialnih platformah.

Upravni in nadzorni odbor sta se redno sestajala. Večkrat obravnavamo kočljive teme, kot so predelave vozil in elektrifikacija starodobnih vozil. Na tem mestu naj povem, da naše stališče ostaja nespremenjeno: predelave so dopustne samo, če so narejene pred tridesetimi ali več leti (sicer je nekaj izjem, vendar se te obravnavajo posamično glede na primer): Seveda pa zavzemamo stališče, da elektrifikacija vozil ni sprejemljiva na starodobnikih. Tako mi kot FIVA ostajamo zagovorniki alternative, to so npr. e-goriva, ki ženejo naše motorje brez nepotrebnih sprememb in predelav. Seveda pa budno spremljamo dogajanje v Evropi, saj npr. v Franciji prihaja zopet do zapletov pri uporabi vozil v mestnih središčih, prav tako širijo cono z nizkimi emisijami po vseh večjih evropskih mestih, zapletov s predlogi o uvajanju alternativnih goriv in pravili, ki grozijo z ukinitvijo vozil za motorje na notranje izgorevanje pa ni konca. Seveda se SVAMZ-a je in bo zavzemala za stališča, da starodobniki ostanejo na prometnicah kamor tudi spadajo.

Hvala.